

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/189/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119213971
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119213971.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35831154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Bratislava, Mýtna 48, p r o t i žalovaným: 1. Z. E., H.. XX.X.XXXX, C. Č. S. K. XXX a 2. Z. E., Q.. N., H.. XX.X.XXXX, C. Č. S. K. XXX, o zaplatenie 4.808,04 Eur a prísl., takto

rozhodol:

- I. Súd z a s t a v u j e konanie v časti o zaplatenie istiny vo výške 2.100 Eur.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .
- III. Strany n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Pôvodný žalobca VÚB a.s. ako právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. žalobou zo 4.9.2019 sa domáhal voči obom žalovaným solidárneho zaplatenia sumy 4.808,04 Eur s úrokmi z omeškania 5% ročne od 30.1.2017 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca uzavrel so žalovanými XX.X.XXXX zmluvu o pôžičke vo výške 9.000 Eur. Žalovaní sa ju zaviazali splatiť 120 mesačnými splátkami po 145,02 Eur až do celkovej sumy pôžičky 17.402,40 Eur. Doposiaľ zaplatili len 8.730,18 Eur. Keďže splátky neuhrádzali riadne a včas, predžalobnou upomienkou z 26.11.2016 ich veriteľ vyzval na úhradu dlžných splátok v stanovenej lehote, v opačnom prípade ich upozornil na oprávnenie úver zosplatiť. Žalovaní dlžné splátky neuhradili, preto veriteľ úver zosplatiť dňa 19.1.2017, o čom informoval žalovaných listom z 24.1.2017. Žalovanú sumu vyčíslil ako rozdiel zosplatennej istiny úveru 13.125,18 Eur, ku ktorej pripočítal náklady na vymáhanie 413,04 Eur (ktoré vôbec nevysvetlil a ani nepreukázal) a úhrad žalovaných 8.730,18 Eur.

2. K žalobe sa písomne vyjadril len žalovaný v 1.rade s tvrdením, že všetky svoje úvery rieši so spoločnosťou EOS KSI, s ktorou sa dohodol na splátkach, ktoré riadne plní. Pripojil viaceré listinné dôkazy, z nich relevantný je len list spoločnosti EOS KSI Slovensko z 3.6.2019 (č.l. 37), pretože len ten sa týka predmetnej úverovej zmluvy č. XXXXXXX. Z neho vyplýva, že od 30.6.2019 boli dohodnuté so žalovaným v 1.rade splátky po 205 Eur mesačne, tie však neboli uhradené. Žalovaný predložil k tomuto vyjadreniu len 1 listinný dôkaz týkajúci sa úhrady jednej splátky z tohto úveru vo výške 205 Eur dňa 2.7.9.2019 prevodom z účtu cez internet banking (č.l. 40).

3. Pôvodný žalobca k tomuto vyjadreniu žalovaného uviedol, že nemá vedomosť o dohode o splátkach a pokiaľ mandátna spoločnosť umožnila žalovanému splácať dlh v splátkach ani táto dohoda nebola naplnená. Dodal, že všetky úhrady žalovaného sú zaevidované a zohľadnené pri určení dlhu žalovaných a preto na žalobe zotrval.

4. Žalovaný v 1.rade v duplike na túto repliku pôvodného žalobcu zotrval na tom, že chce pokračovať v splátkach svojho dlhu, opäť predložil viaceré doklady o rôznych platbách cez internet banking a opäť len niektoré z nich sú relevantné pre tento spor, konkrétne doklady o úhradách sumy 205 Eur z tejto úverovej zmluvy na účet pôvodného žalobcu zo dňa 30.10.2019 a 28.11.2019. Neskôr predložil ešte 1 doklad o ďalšej úhrade sumy 205 Eur tým istým spôsobom dňa 24.3.2020 (č.l. 87).

5. V priebehu sporu došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. a to na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017, jej prílohy č. 3 a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 19.2.2020 a to k tomuto dňu. Postupca teda VÚB a.s. listami zo dňa 25.2.2020 oboznámil obom žalovaným toto postúpenie pohľadávky, ktoré im poslal poštou v ten istý deň, čo preukázal poštovým podacím hárkom. Súd preto následne na základe návrhu pôvodného žalobcu uznesením č.k. 11Csp/189/2019-140 zo dňa 3.4.2020 pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že sa ním stala obchodná spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o.

6. Nový žalobca písomným podaním zo dňa 29.6.2020 zobral v časti o zaplatenie istiny vo výške 2.100 Eur žalobu späť ešte pred pojednávaním, pričom uvedená suma predstavuje úhrady žalovaných, ktoré boli realizované od 7.8.2019 do 15.6.2020. Zároveň uviedol, že súhlasí s povolením mesačných splátok po 50 Eur.

7. Súdu obaja žalovaní zaslali dňa 24.6.2020 písomné uznanie žalovaného nároku, v ktorom uviedli, že sa dohodli so žalobcom na splácaní dlhu vo forme mesačných splátok po 50 Eur.

8. Na pojednávaní však žalovaní uviedli za akých okolností došlo k podpísaniu uznania nároku s tým, že ich oslovil zástupca žalobcu, ktorý dokonca osobne prišiel k nim domov s už napísaným uznaním nároku, aby ho len podpísali. Vôbec im nebolo vysvetlené aké to bude mať dôsledky a oni tento doklad podpísali len preto, že im boli povolené mesačné splátky po 50 Eur.

9. Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami strán, výsluchom žalovaných, zmluvou o poskytnutí pôžičky na bývanie zo dňa XX.X.XXXX, prehľadom splátok a úhrad, predžalobnou upomienkou zo dňa XX.XX.XXXX s doručenkou, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.1.2017, dokladmi Prima banky o úhradách žalovaného, rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017, jej prílohou č. 3, žiadosťou o postúpenie a prevod, oznámeniami o postúpení pohľadávky, poštovým podacím hárkom a zistil tento skutkový stav:

10. Dňa XX.X.XXXX bola uzavretá formulárová zmluva o poskytnutí pôžičky na bývanie pod č. XXXXXXXXXXXX (neskôr evidovaná pod č. XXXXXXXX) medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. ako veriteľom a oboma žalovanými ako dlžníkmi. Žalovaní uzavreli túto zmluvu ako fyzické osoby, úver nebol poskytnutý na podnikanie, ale na bývanie, ale tento účel nebol bližšie vysvetlený. V zmluve je pritom špecifikovaná aj príslušná nehnuteľnosť a to rodinný dom zapísaný na LV č. XXX k.ú. Č. S. K., ktorej vlastníckmi boli obaja žalovaní.

11. V častiach I. - V. sú údaje o oboch žalovaných. Z nich vyplýva, že sú manželmi, majú vlastné bývanie a vyživovaciu povinnosť k 2 osobám. Žalovaný v 1.rade podniká ako fyzická osoba, za predchádzajúci rok mal vykázaný príjem 14.523 Eur, avšak daňový základ činil len 7.354 Eur. Doložil pritom doklad o výške daňového priznania. Žalovaná v 2.rade bola zamestnaná u konkrétneho zamestnávateľa od júna 2012, ale uvedený má len priemerný mesačný čistý príjem 25 Eur. Doložila potvrdenie o príjme a výplatné pásky za posledné 2 mesiace. Žiadne výdavky však zisťované neboli.

12. Samotné údaje o pôžičke sú v časti IX. Zmluvy. V nej je okrem typu pôžičky (na bývanie) uvedená výška pôžičky 9.000 Eur, fixná ročná úroková sadzba 14,90%, v tej istej hodnote je uvedené aj RPMN a jeho priemerná hodnota je vo výške 13,44%. Žalovaní sa zaviazali pôžičku splatiť 120 mesačnými splátkami po 139,58 Eur, dohodnuté však bolo aj poistenie schopnosti splácať splátky pôžičky, mesačne vo výške 5,44 Eur, takže splátka s poistením činila 145,02 Eur. Celkovo podľa tejto zmluvy žalovaní mali zaplatiť 16.749,6 Eur a ako termín konečnej splatnosti je uvedený august 2023.

13. V časti IX. je obsiahnutá prihláška k poisteniu schopnosti splácať splátky pôžičky, pričom z tejto časti vyplýva, že pokiaľ klient poistenie neodmietne, pričom túto možnosť mohol vyznačiť krížikom v tejto časti

zmluvy, súhlasí so základným súborom poistenia, pokiaľ neoznačí niektorý z ďalších troch súborov, čo však žalovaní neurobili.

14. Úver bol poskytnutý na konkrétne číslo účtu, čo vyplýva z časti XI. Zmluvy.

15. Ďalšie zmluvné podmienky sú obsiahnuté v časti XVI. V nich je uvedené, že úver sa poskytuje v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch. V bode 6.2 bola dohodnutá splatnosť mesačnej splátky a to 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca. Bod 7 obsahuje vzorec pre výpočet RPMN a vysvetlenie všetkých jeho symbolov, z čoho je zrejmé, že pri výpočte výšky RPMN sa vychádzalo z výšky pôžičky, počtu splátok, výšky splátky bez poistenia a intervalu vyjadreného v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania.

16. V bode 12.4 si účastníci dohodli možnosť veriteľa vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky v prípade, ak je klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a spoločnosť ho upozornila na uplatnenie tohto práva 15 dní vopred.

17. Žalovaní úver nespĺacali riadne a včas. Ku dňu zosplatnenia úveru (19.1.2017) zaplatili úhrne 4.945,18 Eur. Prvá splátka bola splatná 20.9.2013 (vyplýva to z prehľadu splátok a úhrad), uvedenou sumou teda žalovaní zaplatili celých 34 splátok (4.945,18 : 145,02). Znamená to, že uhradili splátky do 20.6.2016. Nasledujúcu platbu poukázali až 28.4.2017, teda dávno po zosplatnení úveru.

18. Veriteľ listom zo dňa 26.11.2016 vyzval žalovaného v 1.rade na úhradu dlžných splátok vo výške 710,60 Eur s tým, že ak do 5.1.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v septembri 2016, bude oprávnený úver zosplatniť. Žalovanému bol tento list doručený 8.12.2016. Žalovaná v 2.rade na pojednávaní potvrdila, že tento list bol doručený aj jej.

19. K úhrade dlžných splátok nedošlo, preto veriteľ úver predčasne zosplatnil ku dňu 19.1.2017, čo uviedol v žalobe a čo vyplýva zo spomínaného prehľadu splátok a úhrad a túto skutočnosť oznámil žalovanému listom zo dňa 24.1.2017.

20. Žalovaní až od 28.4.2017 pokračovali v splácaní tohto úveru, pričom podľa prehľadu splátok a úhrad, ktorý bol doručený spolu so žalobou ako jej príloha a bol vypracovaný za obdobie do 31.7.2019, celkovo zaplatili 8.730,18 Eur. Žalovaní po 31.7.2019 zaplatili aj ďalšie úhrady až do 15.6.2020 vo výške 2.100 Eur (v tejto časti zobral žalobca žalobu späť), takže celkovo žalovaní z predmetnej úverovej zmluvy zaplatili 10.830,18 Eur.

21. Obaja žalovaní na pojednávaní uviedli, že veriteľ pred uzavretím úverovej zmluvy vôbec nezisťoval u nich žiadne výdavky a u žalovanej v 2.rade dokonca ani jej príjem. V zmluve bol síce uvedený jej čistý mesačný príjem 25 Eur, k čomu však žalovaná uviedla, že tento údaj je nepravdivý, v tom čase zarábala okolo 300 až 400 Eur netto a prehlásila, že vôbec u nej jej príjem zisťovaný nebol.

22. Je nesporné, že zmluva o úvere uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka.

23. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

25. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>najsôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

28. Je tiež nepochybné, že premlčanie uplatnenej pohľadávky je taktiež potrebné vyhodnotiť podľa Občianskeho zákonníka, čo nepochybne vyplýva z ustanovenia § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka, ktoré je účinné od 1.4.2015.

29. Žaloba bola podaná 4.9.2019, teda už za účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, ktorý je účinný od 5.12.2018. Podľa neho premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>> tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

30. S poukazom na prechodné ustanovenie § 879v Občianskeho zákonníka súd teda ex officio sa zaoberal tým, či predmetná pohľadávka nie je už premlčaná. Ako už súd uviedol, premlčanie je potrebné posúdiť podľa Občianskeho zákonníka, konkrétne § 100, 101 a 103.

31. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

32. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

33. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

34. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

35. Podľa ustálenej súdnej praxe posúdenie premlčania uplatneného nároku je potrebné považovať za prioritné. Podľa § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka pri zosplatnení úveru začína plynúť premlčacia doba nie od omeškania celej zosplatnenej pohľadávky a teda nie od momentu účinnosti zosplatnenia, ale od omeškania splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu, keďže tak je to zreteľne uvedené v zákone. Súd zastáva názor, že malo by ísť o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola uhradená, čo je logický dôsledok zásady upravenej v § 101 Občianskeho zákonníka spočívajúcej v tom, že relevantné je posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát.

36. Súd dodáva, že účelom ustanovenia § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka je, aby veriteľ pri omeškaní dlžníka nebol pasívny a aby včas využil svoje právo na zosplatnenie úveru. Právny záver o tom, že premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka pri zosplatnení úveru plynie už od omeškania prvej splátky vyplýva z viacerých súdnych rozhodnutí. Ide napr. o rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 16Co/95/2018 zo dňa 13.9.2018, Krajského súdu v Trnave 26Co/276/2017 zo dňa 23.10.2018, Krajského súdu v Prešove 6Co/26/2017 zo dňa 28.6.2018, Krajského súdu v Trenčíne 27Co/315/2017 zo dňa 27.2.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici 16Co/34/2018 zo dňa 18.10.2018, Krajského súdu v Trnave 26Co/176/2017 zo dňa 26.3.2018, Krajského súdu v Prešove 3Co/111/2019 zo dňa 4.2.2020, 19Co/110/2019 zo dňa 23.1.2020, 20Co/90/2019 zo dňa 29.10.2019, 10Co/51/2019 zo

dňa 19.12.2019, 25Co/163/2019 zo dňa 14.1.2020, Krajského súdu v Banskej Bystrici 14Co/166/2019 z 5.11.2019, 11Co/162/2019 z 24.10.2019 alebo Krajského súdu v Trnave 25Co/163/2019 z 14.1.2020.

37. V danom prípade žalovaní ku dňu zosplatenia úveru zaplatili 4945,18 Eur, čo je celých 34 splátok a teda uhradili splátky splatné do 20.6.2016, keďže prvá splátka bola splatná 20.9.2013. Do omeškania sa tak dostali so splátkou splatnou 20.7.2016. Trojročná premlčacia doba plynie preto od 21.7.2016, uplynula 21.7.2019 a keďže žaloba bola podaná až 4.9.2019, pohľadávka je premlčaná.

38. Napokon aj z obsahu listu z 24.1.2017 o oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru možno vyodiť, že k tomuto právnomu úkonu došlo kvôli nezaplateným splátkam, ktoré boli uvedené v predžalobnej upomienke. V nej sa uvádza dlh na splátkach vo výške 7100,60 Eur k 26.11.2016, čo predstavuje 5 nezaplatených splátok po 139,58 Eur (bez poistného) a aj to vedie k záveru, že žalovaní boli v omeškaní so splátkami od júla 2016 a preto došlo k spomínanému zosplateniu úveru.

39. Súd pritom listom zo 6.9.2019 upozornil právneho zástupcu pôvodného žalobcu na premlčanie pohľadávky, na ktorý však nereagoval. Pre úplnosť súd dodáva, že v žalobe uviedol, že k zosplateniu úveru došlo vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením úveru bez toho, že by ju konkretizoval. Súd však s týmto názorom nesúhlasí. Ak mal žalobca na mysli splátku splatnú 20.12.2016 (tá je bezprostredná pred zosplatením 19.1.2017) tá nemohla byť dôvodom pre zosplatenie úveru s poukazom na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keďže ku dňu zosplatenia musela byť splnená zákonná podmienka minimálne trojmesačného omeškania splátky.

40. Zároveň však súd dospel k záveru, že v tomto prípade veriteľ porušil svoju povinnosť riadnej odbornej starostlivosti pri posudzovaní bonity žalovaných s poukazom na § 7 ods. 1, 2 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy t.j. v danom prípade v znení účinnom od 10.6.2013 do 30.4.2014. Z obsahu zmluvy totiž vyplýva, že úver poskytnutý žalovaným je spotrebiteľským úverom a že sa na neho vzťahuje zákon o spotrebiteľských úveroch.

41. Podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

42. Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom

43. Podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=10.06.2013>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=10.06.2013>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=10.06.2013>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

44. V tomto prípade veriteľ zisťoval len príjem žalovaného v 1.rade, osobný stav žalovaných a vôbec nezisťoval ich výdavky. V § 11 ods. 2 vete druhej zákona č. 129/2010 Z.z. je pritom jasne uvedené, že povinnosťou veriteľa je zisťovať aj výdavky spotrebiteľa, čo je logické, pretože bez nich nie je možné objektívne posúdiť schopnosť klienta splácať úver. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je totiž kladený na pomer medzi jeho príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ

zabezpečiť sám v spolupráci so žiadateľom o úver, ale je jeho povinnosťou takto získané informácie aj overovať a následne vyhodnotiť a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii.

45. Keďže žalobca nepreukázal, aby jeho právny predchodca si splnil túto svoju zákonnú povinnosť pri poskytovaní úveru v súvislosti so zisťovaním bonity žalovaných, keďže vôbec nezisťoval ich výdavky a u žalovanej v 2.rade ani jej príjem, platí zákonná fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru upravená v § 11 ods. 2 vete druhej zákona č. 129/2010 Z.z., čo znamená, že žalovaní by mali žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 9.000 Eur, pričom doposiaľ mu zaplatili viac a to 10.830,18 Eur, preto žiadny dlh voči žalobcovi nemajú.

46. Pokiaľ ide o písomné uznanie nároku zo strany žalovaných, súd ho vôbec nezohľadňoval, jednak vzhľadom na to, že súd má úradnú povinnosť skúmať premlčanie pohľadávky v spotrebiteľských sporoch a v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka nemôže priznať voči spotrebiteľovi premlčanú pohľadávku, aj keď by spotrebiteľ v pozícii žalovaného uznal tento nárok. Navyše však súd považuje postup žalobcu súvisiaci s predložením písomného uznania nároku žalovanými za nekalú obchodnú praktiku s poukazom na § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom tieto nekalé obchodné praktiky sú zakázané a to aj v súvislosti s vymáhaním pohľadávky vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy s poukazom na § 7 ods. 1, 5 citovaného zákona. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že ochrana spotrebiteľa je odôvodnená existenciou nerovnovážneho vzťahu medzi spotrebiteľom a dodávateľom. Spotrebiteľ ako slabšia zmluvná strana sa proti dodávateľovi nachádza v znevýhodnenej pozícii, najmä pokiaľ ide o informovanosť o ekonomickej situácii na trhu s tovarom a službami, znalosť právnych predpisov, či možnosť ovplyvňovať podmienky, za ktorých dôjde k uzavretiu zmluvy. Dodávateľ je profesionál, ktorý má skúsenosti nielen s predajom tovaru a služieb, ale aj s tým spojeným uplatňovaním si svojich nárokov proti spotrebiteľovi právnymi prostriedkami. Naopak spotrebiteľ tieto skúsenosti nemá a v dôsledku nedostatku informácií či odborných znalostí nedokáže byť pre dodávateľa rovnocenným partnerom. Z uvedených dôvodov zasahuje do súkromnoprávných vzťahov štát v snahe vyrovnať faktickú nerovnosť spotrebiteľa vo vzťahoch s dodávateľmi a eliminovať jej nežiaduce dôsledky na životy spotrebiteľov. Vysoký záujem o ochranu spotrebiteľa vyplýva aj z článku 169 Zmluvy o fungovaní EÚ a článku 38 Charty základných práv EÚ. Aj podľa Najvyššieho súdu SR princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ (práva patria bdelym) v spotrebiteľských veciach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa (rozsudok Najvyššieho súdu SR 6Cdo/1/2017). Žalobca vedomý si názoru súdu o premlčaní uplatnenej pohľadávky sám skoncipoval podanie o uznaní nároku bez upozornenia na jeho dôsledky, dal si tú námahu, že ich navštívil doma za účelom jeho podpisu žalovanými, k čomu došlo len z dôvodu, že súhlasili s mesačnými splátkami po 50 Eur. Takáto praktika žalobcu bola súdom vyhodnotená ako nekalá a preto súd nevyužil inštitút rozsudku pre uznanie nároku.

47. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v spore v celom rozsahu neúspešný, preto nárok na náhradu trov konania mu nevznikol na rozdiel od úspešných žalovaných, ktorým však preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.